

[Hem](#) > ... > [Rättsliga Åtgärder](#) > [Var Och Hur?](#) > [Vilket Lands Lag Gäller?](#) > Portugal

Vilket lands lag gäller?

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugal

1 Rättskällor

Följande nationella rättskällor anges i artiklarna 1, 3 och 4 i den portugisiska civillagen:

- Lagar
- Sedvänja
- Skälighet

Följande är internationella rättskällor (artikel 8 i Portugals författning):

- Regler och principer för allmän folkrätt eller internationell rätt utgör en väsentlig del av portugisisk rätt.
- Regler i vederbörligen ratificerade eller godkända internationella konventioner träder i kraft i portugisisk nationell lagstiftning när de har offentliggjorts och gäller så länge de är internationellt bindande för den portugisiska staten.
- Regler som fastställts av behöriga organ i internationella organisationer som Portugal är medlem i träder i kraft direkt i portugisisk nationell lagstiftning, på villkor att så fastställs i respektive grundfördrag.
- Bestämmelserna i EU-fördragen och de regler som unionens institutioner inför vid fullgörandet av sina respektive skyldigheter tillämpas i portugisisk nationell lagstiftning i enlighet med EU-rätten och med hänsyn till de grundläggande principerna för demokratiska stater som baseras på rättsstatsprincipen.

1.1 Autonoma nationella regler

Lagar

Lagar är direkta källor till inhemsk rätt. Enligt artikel 1.2 i den portugisiska civillagen utgör alla allmänna bestämmelser som fastställs av statens behöriga organ lagar. I artikel 112.1 i Portugals författning anges att lagar, lagdekret och regionala lagdekret utgör lagstiftningsakter.

Sedvänja

Sedvänja är rättsligt motiverad som nationell rättskälla när den

- inte strider mot principerna om god tro och
- vilar på rättslig grund (artikel 3.1 i den portugisiska civillagen).

Skälighet

Portugisiska domstolar kan endast pröva tvister enligt skälighetsprinciperna under en av följande

omständigheter:

- När det är möjligt enligt lag (artikel 4 a i den portugisiska civillagen).
- När parterna är överens och rättsförhållandet är tillgängligt för dem (artikel 4 b i den portugisiska civillagen).
- Om parterna har enats om en motsvarande skälig åtgärd på förhand (artikel 4 c i den portugisiska civillagen).

1.2 Multilaterala konventioner

Haagkonferensen för internationell privaträtt – konventioner

Portugal är bundet av 26 Haagkonventioner:

1. Konventionen angående vissa till civilprocessen hörande ämnen (Haag, 1954).

Se [här](#).

2. Konventionen om tillämplig lag för underhåll till barn (Haag, 1956).

Se [här](#).

3. Konventionen om erkännande och verkställighet av avgöranden om underhåll till barn (Haag, 1958).

Se [här](#).

4. Konventionen om myndigheters behörighet och tillämplig lag i frågor till skydd för underåriga (Haag, 1961).

Se [här](#).

5. Konventionen om lagkonflikter i fråga om formen för testamentariska förordnanden (Haag, 1961).

Se [här](#).

6. Konventionen om slopande av kravet på legalisering av utländska allmänna handlingar (Haag, 1961).

Se [här](#).

7. Konventionen om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (Haag, 1965).

Se [här](#).

8. Konventionen om erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område (Haag, 1971).

Se [här](#).

9. Tilläggsprotokoll till Haagkonventionen om erkännande och verkställighet av utländska domar på privaträttens område (Haag, 1971).

Se [här](#).

10. Konventionen om erkännande av äktenskapsskillnader och hemskillnader (Haag, 1970).

Se [här](#).

11. Konventionen om tillämplig lag rörande trafikolyckor (Haag, 1971).

Se [här](#).

12. Konventionen om bevisupptagning i utlandet i mål och ärenden av civil och kommersiell natur (Haag, 1970).

Se [här](#).

13. Konventionen om internationell förvaltning av arv (Haag, 1973).

Se [här](#).

14. Konventionen om tillämplig lag rörande produktansvar (Haag, 1973).

Se [här](#).

15. Konventionen om erkännande och verkställighet av avgöranden angående underhållsskyldighet (Haag, 1973).

Se [här](#).

16. Konventionen om tillämplig lag för underhållsskyldighet (Haag, 1973).

Se [här](#).

17. Konventionen om tillämplig lag på makars förmögenhetsförhållanden (Haag, 1978).

Se [här](#).

18. Konventionen om ingående och erkännande av äktenskap (Haag, 1978).

Se [här](#).

19. Konventionen om tillämplig lag på agenturavtal och fullmakt (Haag, 1978).

Se [här](#).

20. Konventionen om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (Haag, 1980).

Se [här](#).

21. Konventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner (Haag, 1993).

Se [här](#).

22. Konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldransvar och åtgärder till skydd för barn (Haag, 1996).

Se [här](#).

23. Konventionen om internationellt skydd för vuxna (Haag, 2000).

Se [här](#).

24. Konventionen om avtal om val av domstol (Haag, 2005).

Se [här](#).

25. Konventionen om internationell indrivning av underhåll till barn och andra familjemedlemmar (Haag, 2007).

Se [här](#).

26. Protokollet om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet (Haag, 2007).

Se [här](#).

Konventioner från Internationella civilståndskommissionen

Portugal är bundet av 10 konventioner från Internationella civilståndskommissionen

Dessa konventioner finns [här](#).

1. Konventionen om vissa utdrag ur folkbokföringsregister för användning utomlands (Paris, 27 september 1956). Godkänd: Lag nr 33/81, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 196, 27.8.1981.

Se [här](#).

2. Konventionen om kostnadsfritt utfärdande av samt undantag från legalisering av civilståndshandlingar (Luxemburg, 26 september 1957). Godkänd: Lag nr 22/81, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 189, 19.8.1981.

Se [här](#).

3. Konventionen om internationellt utbyte av uppgifter om civilstånd (Istanbul, 4 september 1958). Godkänd: [Lagdekret nr 39/80](#), offentliggjort i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 145, 26.6.1980.

Se [här](#).

4. Konventionen om ändring av efternamn och förnamn (Istanbul, 4 september 1958). Godkänd: Parlamentets resolution nr 5/84, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 40, 16.2.1984.

Se [här](#).

5. Konventionen om utvidgning av behörigheten för myndigheter med befogenhet att ta emot förklaringar om erkännande av barn utom äktenskap (Rom, 14 september 1961). Godkänd: Parlamentets resolution nr 6/84, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 50, 28.2.1984.

Se [här](#).

6. Internationella konventionen om flerspråkiga utdrag ur folkbokföringsregister (Wien, 8 september 1976). Godkänd: Regeringsförordning nr 34/83, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 109, 12.5.1983.

Se [här](#).

7. Internationella konventionen om flerspråkiga utdrag ur folkbokföringsregister (Wien, 8 september 1976). Godkänd: Regeringsförordning nr 34/83, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 109, 12.5.1983.

Se [här](#).

8. Konventionen om undantag från legalisering av vissa typer av handlingar (Paris, 15 september 1977). Godkänd: Lagdekret nr 135/82, offentliggjort i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 292, 20.12.1982.

Se [här](#).

9. Konventionen om tillämplig lag om efternamn och förnamn (München, 5 september 1980). Godkänd: Parlamentets resolution nr 8/84, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 54, 3.3.1984.

Se [här](#).

10. Konventionen om utfärdande av intyg om rättskapacitet att gifta sig (München, 5 oktober 1980). Godkänd: Regeringsförordning nr 40/84, offentliggjord i Portugals officiella kungörelseorgan, serie I, nr 170, 24.7.1984.

Se [här](#).

Andra relevanta multilaterala konventioner som är bindande för Portugal:

Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (Stockholm, 1967).

Se [här](#) och [här](#).

1951 års FN-konvention angående flyktingars rättsliga ställning och dess protokoll från 1967.

Se [här](#) och [här](#).

Protokoll [här](#).

Konventionen om bestämmelser på den internationella växelprivaträttens område samt konventionen för lösning av vissa lagkonflikter på den internationella växelprivaträttens område (Genève, 1930).

Se [här](#).

Konventionen om bestämmelser på den internationella checkprivaträttens område samt konventionen för lösning av vissa lagkonflikter på den internationella checkprivaträttens område (Genève, 1931).

Se [här](#).

1973 års Washingtonkonvention med enhetlig lag om formen för internationellt testamente, som Portugal är part i, vilket godkändes i lagdekret nr 252/75.

Se [här](#).

Konventionen om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar (New York, 1958).

Se [här](#).

Konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (andra Luganokonventionen) (rådets beslut 2009/430/EG av den 27 november 2008).

Se [här](#).

Beslut [här](#).

1980 års fördrag om internationell järnvägstrafik, ändrat genom 1999 års Vilniusprotokoll.

Se [här](#).

Europeiska konventionen angående upplysningar om innehållet i utländsk rätt (undertecknad i London, 1970).

Se [här](#).

Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet – 2011 års Istanbulkonvention.

Se [här](#).

FN:s konvention om indrivning av underhållsbidrag i utlandet – 1956 års New York-konvention.

Se [här](#) och [här](#).

1.3 Viktiga bilaterala konventioner

- Avtal om rättsligt och juridiskt samarbete mellan Republiken Portugal och Republiken Angola, undertecknat i Luanda (1995).

Se [här](#).

- Avtal om rättsligt samarbete mellan Republiken Portugal och Republiken Guinea-Bissau, undertecknat i Bissau (1988).

Se [här](#).

- Avtal om rättsligt och juridiskt samarbete mellan Republiken Portugal och Republiken Moçambique, undertecknat i Lissabon (1990).

Se [här](#).

- Avtal om rättsligt och juridiskt samarbete mellan Republiken Portugal och Demokratiska republiken São Tomé och Príncipe (1976).

Se [här](#).

- Avtal om indrivning av underhållsbidrag mellan Portugal och Republiken Kap Verde (1982).

Se [här](#).

- Avtal om rättsligt och juridiskt samarbete mellan Republiken Portugal och Republiken Kap Verde (2003).

Se [här](#).

- Avtal mellan Republiken Portugals och Förenta staternas regeringar om indrivning av underhållsbidrag (2000).

Se [här](#).

- Fördrag mellan Portugal och Storhertigdömet Luxemburg om rättshjälp i frågor som rör vårdnads- och umgängesrätt (1992).

Se [här](#).

2 Tillämpning av lagvalsreglerna

Om en lagvalsregel hänvisar till utländsk lagstiftning innebär detta endast att det är den nationella lagen i den staten som gäller, inte att domstolarna i den staten är behöriga. Det enda undantaget är om lagvalsregeln strider mot vissa principer (artikel 16 i den portugisiska civillagen).

Tillämpningen av utländsk lagstiftning är begränsad till regler i det utländska rättssystemet som ingår i det rättsliga område som omfattas av lagvalsregeln (t.ex. arvsrätt, familjerätt, avtalsförpliktelser och sakrätt) (artikel 15 i den portugisiska civillagen).

2.1 Tillämpning av lagvalsreglerna ex officio

I Portugal kan parterna inte kräva att domstolarna utreder, tolkar eller tillämpar lagvalsregler (artikel 5.3 i den portugisiska civilprocesslagen). Denna allmänna princip innebär att de nationella domstolarna tillämpar lagvalsregler på eget initiativ.

2.2 Renvoi (återförvisning och vidareförvisning)

Portugal har tre grundregler för återförvisning (*renvoi*):

- En regel för återförvisning till lagstiftningen i en annan stat (artikel 17 i den portugisiska civillagen).
- En regel för återförvisning till portugisisk lagstiftning (artikel 18 i den portugisiska civillagen).
- En regel för fall där återförvisning inte är tillåten. (artikel 19 i den portugisiska civillagen).

Återförvisning till lagen i en annan stat

Portugisiska domstolar kan tillämpa lagen i en annan stat.

Återförvisning till lagen i en annan stat får ske när den portugisiska lagvalsregeln hänvisar till lagen i en annan stat, och den staten anses vara behörig att handlägga ärendet (artikel 17.1 i den portugisiska civillagen).

Återförvisningen upphör om

- den utländska lag som den portugisiska lagvalsregeln hänvisar till rör personalstatut, och
  - den berörda parten har sin hemvist i Portugal, eller
  - är bosatt i ett land vars lagvalsregel föreskriver att lagstiftningen i den stat som parten är medborgare i gäller (artikel 17.2 i den portugisiska civillagen).

Återförvisning sker dock alltid om följande två villkor är uppfyllda:

- Om målet rör förmyndarskap, godmanskap, egendomsförhållanden mellan makar, föräldraansvar, relationer mellan adoptivföräldrar och adoptivbarn eller arv, och
- den utländska lag som anges i den portugisiska lagvalsregeln avser lagen på den plats där en fast egendom är belägen och den lagen anses gälla (artikel 17.3 i den portugisiska civillagen).

Återförvisning till portugisisk lag

Återförvisning till portugisisk lag sker om den portugisiska lagvalsregeln hänvisar till lagen i en annan stat, som i sin tur har en lagvalsregel som hänvisar tillbaka till portugisisk lag. I detta fall gäller portugisisk lag (artikel 18.1 i den portugisiska civillagen).

I frågor som rör personrätt är återförvisning till portugisisk lag dock endast tillåten om följande ytterligare krav är uppfyllda:

- Den berörda parten har sin hemvist i Portugal, eller
- om portugisisk lag anses gälla enligt lagen i den berörda partens bosättningsland (artikel 18.2 i den portugisiska civillagen).

Fall där återförvisning inte är tillåten

Sådan återförvisning som avses ovan är inte tillåten i följande fall:

- Om återförvisningen gör att en rättshandling, som hade varit giltig om den portugisiska lagvalsregeln tillämpades (utan återförvisning), blir ogiltig eller ej verkställbar (artikel 19.1 i den portugisiska civillagen).
- Om återförvisningen gör att förhållanden som annars hade varit lagliga, blir olagliga (artikel 19.1 i den portugisiska civillagen).
- Om de berörda parterna har angett den tillämpliga utländska lagen, om det är tillåtet (artikel 19.2 i den portugisiska civillagen).

2.3 Ändring i anknytning

Ett anknytningskriterium är en faktisk eller rättslig omständighet som valts enligt lagvalsregeln och utgör grunden för att ange vilken lag som är tillämplig. Beroende på vad saken gäller kan anknytningskriteriet till exempel vara nationalitet, platsen där en rättshandling ägde rum, var ett konstnärligt verk skapades, var en fordran registrerades, var tillgångar är belägna eller var den berörda parten är bosatt.

I det portugisiska rättssystemet föreskrivs minst två begränsningar av ändringar av anknytningskriterier:

- Bedrägligt kringgående av lagen – ett anknytningskriterium som härrör från en faktisk eller rättslig omständighet som skapats av de berörda parterna för att undvika tillämpning av en lag som annars skulle gälla och omständigheten i fråga anses vara irrelevant (artikel 21 i den portugisiska civillagen).
- Myndighetsålder som har nåtts enligt tidigare personalstatut och inte påverkas av en ändring i personalstatuten (artikel 29 i den portugisiska civillagen).

Om det är omöjligt att fastställa anknytningskriteriet för att avgöra vilken lag som ska tillämpas gäller den lag som annars skulle vara tillämplig (artikel 23 i den portugisiska civillagen).

2.4 Undantag (ordre public och internationellt tvingande regler)

Kränkningar av grunderna för rättsordningen (ordre public-förbehållet)

Bestämmelserna i den utländska lag som anges i lagvalsregeln gäller inte om bestämmelserna strider mot de grundläggande principerna i Portugals internationella rättsordning (ordre public-förbehållet) (artikel 22.1 i den portugisiska civillagen). I detta fall gäller andra bestämmelser i utländsk rätt som anses vara lämpligare, eller

alternativt bestämmelserna i Portugals nationella lagstiftning (artikel 22.2 i den portugisiska civillagen).

Internationella konventioner och EU-lagstiftning

När internationella konventioner som är bindande för Portugal eller EU-lagstiftningen föreskriver regler för tillämplig lag som skiljer sig åt från nationella lagvalsregler, gäller inte dessa nationella regler.

2.5 Utredning om innehållet i utländsk rätt

Den person som åberopar en utländsk lag måste också visa att lagen finns och är relevant. Domstolen ska dock på eget initiativ inhämta kunskap om den utländska lagen. Utländska lagar tolkas enligt det system de tillhör och enligt de tolkningsregler som fastställs där (artikel 23.1 i den portugisiska civillagen).

För att inhämta information om utländsk privaträtt kan de två konventioner som Portugal är part i användas:

- Europeiska konventionen angående upplysningar om innehållet i utländsk rätt (London, 1968).
- Konventionen om rättsliga frågor med avseende på gällande lag och dess tillämpning (Brasília, 1972).

Om det inte är möjligt att tolka innehållet i den utländska lagen tillämpas den lag som annars gäller (artikel 23.2 i den portugisiska civillagen).

3 Lagvalsregler

3.1 Avtalsförpliktelser och rättsakter

EU-lagstiftningens system

I EU-medlemsstaterna (utom Danmark) fastställs den tillämpliga lagen för avtalsförpliktelser i enlighet med förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 (Rom I), som har företräde framför de nationella lagvalsregler som anges nedan om inget annat anges.

Danmark är den enda EU-medlemsstat som inte omfattas av förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008. Danmark omfattas fortfarande av Romkonventionen om tillämplig lag för avtalsförpliktelser från 1980. I Danmark fastställs alltså den tillämpliga lagen för avtalsförpliktelser i enlighet med Romkonventionen från 1980, som har företräde framför de nationella lagvalsregler som anges nedan om inget annat anges.

System enligt nationella lagvalsregler

Frågor rörande bekräftelse, tolkning och slutförande av en gemensam viljeförklaring och avsaknad av eller bristande partsvilja styrs av

- den lag som gäller för rättshandlingens materiella aspekter (artikel 35.1 i den portugisiska civillagen).

Frågor som rör huruvida ett agerande kan anses utgöra en gemensam viljeförklaring styrs av

- den lag som gäller där deklaranter och förklaringens mottagare har sin hemvist, eller, i annat fall,
- lagen på den plats där agerandet inträffade.

Frågor som rör huruvida tyst samtycke kan utgöra en förklaring styrs av

- den lag som gäller där deklaranter och förklaringens mottagare har sin hemvist, eller, i annat fall,
- lagen på den plats där förslaget mottogs (artikel 35.2 och 35.3 i den portugisiska civillagen).

Formen för en viljeförklaring styrs av

1. den lag som gäller för rättshandlingens materiella aspekter, eller
2. den lag som gäller där förklaringen görs, eller
3. lagen i den stat som lagvalsregeln hänvisar till på den plats där förklaringen görs (artikel 36.1 och 36.2 i den portugisiska civillagen).

Obs!

Alternativen 2 och 3 är endast tillåtna om den lag som styr rättshandlingens materiella aspekter inte föreskriver att förklaringen är ogiltig eller ej verkställbar i händelse av bristande efterlevnad av något slag, även om rättshandlingen ingås utomlands.

Tillämplig lag för rättsliga ombud är

- den lag som styr det rättsförhållande som rätten att anlita ett ombud härrör från (artikel 37 i den portugisiska civillagen).

Tillämplig lag för att juridiska personer ska företräddas av sina stadgeenliga organ är

- tillämplig personalstatut.

Frivillig representation styrs på följande sätt:

- Lagen i den stat där befogenheten att agera som ombud utövas styr möjligheten att anlita ombud samt förlängning, ändring, verkan och upphörande av denna befogenhet (artikel 39.1 i den portugisiska civillagen).
- Lagen i det land där den företrädde personen har sin hemvist gäller om ombudet utövar sina befogenheter i ett annat land än det som angetts av den företrädde personen och om den tredje part som personen ingår ett avtal med känner till detta (artikel 39.2 i den portugisiska civillagen).
- Lagen på den plats där ombudet har sitt säte gäller om ombudet utövar sin befogenhet yrkesmässigt och om den tredje part som avtalet ingås med känner till detta (artikel 39.3 i den portugisiska civillagen).
- Lagen på den plats där en fast egendom är belägen gäller om representationen avser förfogande eller förvaltning av den egendomen (artikel 39.3 i den portugisiska civillagen).

Begränsningsperioder och förverkande styrs av

- den lag som gäller den rättighet som endera hänför sig till (artikel 40 i den portugisiska civillagen).

Skyldigheter till följd av rättshandlingar och rättshandlingens materiella aspekter styrs av följande:

I. Den lag som avtalsparterna har valt eller haft i åtanke (artikel 41.1 i den portugisiska civillagen), förutsatt att ett av följande villkor är uppfyllt:

- Tillämpningen motsvarar ett seriöst intresse för deklaranterna, eller
- är förknippad med någon aspekt av rättshandlingen som omfattas av internationell privaträtt (artikel 41.2 i den portugisiska civillagen).

II. Om parterna inte fastställer vilken lag som gäller är följande lag tillämplig:

- Lagen där deklaranten har sin hemvist, vid ensidiga rättshandlingar.
- Lagen där parterna har sin gemensamma hemvist, vid avtal (artikel 42.1 i den portugisiska civillagen).

III. När det gäller avtal där parterna inte har fastställt vilken lag som gäller och inte har en gemensam hemvist görs åtskillnad mellan följande två situationer:

- Benefika avtal, då lagen på den plats där den avtalspart som beviljade fördelen har sin hemvist gäller.
- Onerösa avtal, då lagen på den plats där avtalet ingicks gäller (artikel 42.2 i den portugisiska civillagen).

Tillämplig lag för bedrivande av affärsverksamhet är

- lagen på den plats där företagsledaren bedriver sin huvudsakliga verksamhet (artikel 43 i den portugisiska civillagen).

Tillämplig lag för obehörig vinst är

- den lag som ligger till grund för överföringen av tillgångar till förmån för den person som har berikat sig.

3.2 Utomobligatoriska förpliktelser

EU-lagstiftningens system

I EU-medlemsstaterna (utom Danmark) fastställs den tillämpliga lagen för utomobligatoriska förpliktelser i enlighet med förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 (Rom II), som har företräde framför de nationella lagvalsregler som anges nedan om inget annat anges.

I förbindelser mellan Portugal och stater som är parter i 1971 års Haagkonvention om tillämplig lag rörande trafikolyckor fastställs dock tillämplig lag i sådana fall i enlighet med nämnda konvention, som har företräde framför de tillämpliga lagvalsreglerna i Rom II-förordningen (artikel 28 i Rom II-förordningen).

System enligt nationella lagvalsregler

I. Tillämplig lag för utomobligatoriskt skadeståndsansvar baserat på en försummelse eller risk är

a) lagen i den stat där den huvudsakliga skadliga verksamheten bedrevs, eller

b) vid försummelse, lagen på den plats där den ansvariga personen skulle ha agerat (artikel 45.1 i den portugisiska civillagen).

II. Om förövaren inte anses ansvarig enligt lagen på den plats där den skadliga verksamheten bedrevs, eller vid försummelse, lagen på den plats där personen skulle ha agerat, gäller lagen i den stat där den skadliga effekten uppstod, förutsatt att följande två villkor är uppfyllda:

a) Förövaren anses vara ansvarig enligt lagen i den stat där den skadliga effekten uppstod.

b) Förövaren borde ha förutsett skadan i den staten till följd av sitt agerande eller underlåtande att agera (artikel 45.2 i den portugisiska civillagen).

III. Reglerna i I och II gäller inte under följande omständigheter:

a) Om förövaren och den skadelidande parten har samma nationalitet eller samma hemvist och tillfälligt befinner sig utomlands gäller lagen i den stat som de är medborgare eller har sin gemensamma hemvist i.

b) Detta gäller utan att det påverkar lagen i staten i fråga, som tillämpas lika för alla (artikel 45.3 i den portugisiska civillagen).

3.3 Personalstatut

Personalstatut

- Fysiska personer:

- Personalstatuten är lagen i den berörda personens medborgarskapsland (artikel 31.1 i den portugisiska civillagen).

- Om det är fråga om en statslös person omfattas denne av personalstatuten i det land där vederbörande har sin hemvist (artikel 32.1 i den portugisiska civillagen). Om den statslösa personen är underårig eller saknar full rättslig handlingsförmåga omfattas denne av personalstatuten i det land där vederbörande har juridisk hemvist (artikel 32.2 i den portugisiska civillagen).

- Juridiska personer:

- Personalstatut för juridiska personer är lagen i det land där sätet och den verkliga administrationen finns (artikel 33.1 i den portugisiska civillagen).

Fysiska personers personalstatut reglerar följande:

- Civilstånd (artikel 25 i den portugisiska civillagen).

- Rättskapacitet (artikel 25 i den portugisiska civillagen).

- Rättskapacitetens omfattning (artikel 26.1 i den portugisiska civillagen).

- Rättigheter förknippade med rättskapaciteten – existens, skydd och begränsningar (med förbehållet att en utländsk eller statslös person inte har något som helst rättsligt skydd som inte erkänns enligt portugisisk lag) (artikel 27 i den portugisiska civillagen).

- Myndighetsålder (med förbehållet att en ändring i personalstatuten inte påverkar den uppnådda myndighetsåldern enligt föregående personalstatut) (artikel 29 i den portugisiska civillagen).

- Förmyndarskap och liknande inrättningar för att skydda oförmögna personer (artikel 29 i den portugisiska civillagen).

Juridiska personers personalstatut reglerar följande:

- Den juridiska personens rättskapacitet.
- Erkännande av den juridiska personens organ samt deras verksamhet och behörighet.
- Erhållande och förlust av medlemskap, samt medlemskapsrelaterade rättigheter och skyldigheter.
- Den juridiska personens samt dess organs och medlemmars skadeståndsansvar.
- Den juridiska personens ombildning, upplösning och upphörande (artikel 33.2 i den portugisiska civillagen).

Överföring och sammanslagning av juridiska personer:

- Det faktum att en juridisk person flyttar sitt säte från ett land till ett annat innebär inte att ställningen som juridisk person går förlorad, om lagarna i båda länderna överensstämmer på denna punkt.
- En sammanslagning av juridiska personer med olika personalstatut bedöms enligt båda de relevanta personalstatuterna (artikel 33.3 och 33.4 i den portugisiska civillagen).

Internationella juridiska personer:

- Personalstatut fastställs i det avtal genom vilket den internationella juridiska personen inrättades eller i bolagsordningen.
- Om så inte är fallet ska lagen i det land där sätet finns tillämpas (artikel 34 i den portugisiska civillagen).

3.4 Fastställande av förhållandet mellan föräldrar och barn, inklusive adoption

3.4.1 Fastställande av förhållandet mellan föräldrar och barn

Tillämplig lag för fastställande av föräldraskap är följande:

- Föräldrarnas personalstatut när föräldraskapet inleddes (artikel 56.1 i den portugisiska civillagen).
- Båda föräldrarnas gemensamma nationella lag. I annat fall lagen i det land där makarna har sin gemensamma hemvist eller, i annat fall, barnets personalstatut, om det rör sig om ett barn till en gift kvinna och om fastställandet av föräldraskap avser fadern (artikel 56.2 i den portugisiska civillagen).

Föräldraskap regleras

- genom föräldrarnas gemensamma nationella lag eller, i annat fall,
- genom lagen i det land där föräldrarna har sin gemensamma hemvist eller,
- om föräldrarna bor i olika länder, genom barnets personalstatut (artikel 57.1 i den portugisiska civillagen).

3.4.2 Adoption

Tillämplig lag för adoption, förhållandet mellan adoptivföräldern och adoptivbarnet samt förhållandet mellan adoptivbarnet och barnets biologiska familj är

- adoptivföräldrarnas personalstatut (artikel 60.1 i den portugisiska civillagen), eller
- om adoptivföräldrarna är gifta eller om adoptivbarnet är barn till någon av dessa, adoptivföräldrarnas gemensamma nationella lag eller, i annat fall,
- lagen i det land där adoptivföräldrarna har sin gemensamma hemvist eller, i annat fall,
- lagen i det land som adoptivföräldrarnas familjeliv har störst anknytning till (artikel 60.2 i den portugisiska civillagen).

Situationer då adoption inte är tillåten:

- Adoption är inte tillåten om den tillämpliga lag som reglerar förhållandet mellan adoptivbarnet och de biologiska föräldrarna inte erkänner eller tillåter adoption under dessa omständigheter (artikel 60.4 i den portugisiska civillagen).

Situationer då samtycke krävs för adoption eller antagande om föräldraskap:

- Då samtycke krävs enligt adoptivbarnets personalstatut (artikel 61.1 i den portugisiska civillagen).
- När samtycke krävs från tredje part enligt den lag som reglerar förhållandet mellan den berörda parten och den tredje part med vilken det finns ett rättsligt familje- eller förmyndarförhållande (artikel 62.2 i den portugisiska civillagen).

3.5 Äktenskap, ogifta/sammanboende par, partnerskap, äktenskapsskillnad, separation, underhållsskyldighet

3.5.1 Äktenskap

De båda makarnas personalstatut omfattar

- deras rättskapacitet att ingå äktenskap,
- deras rättskapacitet att sluta äktenskapsförord,
- regler vid uteblivet eller bristande samtycke mellan de avtalsslutande parterna (artikel 49 i den portugisiska civillagen).

Tillämplig lag för olika former av äktenskap är följande:

- Lagen i det land där äktenskapet ingås.
- Någon av makarnas nationella lag om de båda är utländska medborgare och gifte sig i Portugal inför konsulära eller diplomatiska tjänstemän, och om denna lag ger portugisiska konsulära eller diplomatiska tjänstemän samma befogenheter (artikel 51.1 i den portugisiska civillagen).
- Portugisiska diplomatiska eller konsulära tjänstemän eller katolska präster får viga två portugisiska medborgare eller en portugisisk och en utländsk medborgare i ett annat land (artikel 51.2 i den portugisiska civillagen).
- I båda dessa fall ska äktenskapet föregås av lysning via behörig myndighet, såvida inte dispens från detta har beviljats (artikel 51.3 i den portugisiska civillagen).
- Ett kanoniskt giltigt äktenskap som ingåtts utomlands mellan två portugisiska medborgare eller mellan en portugisisk och en utländsk medborgare, anses vara ett katolskt äktenskap och registreras i den portugisiska folkbokföringen, oavsett äktenskapets rättsliga form (artikel 51.4 i den portugisiska civillagen).

Tillämplig lag för förhållandena mellan makar och ändringar i makarnas förmögenhetsförhållanden är

- den gemensamma nationella lagen (artikel 52.1 i den portugisiska civillagen) eller, i annat fall,
- lagen i det land där makarna har sin gemensamma hemvist eller, i annat fall,
- lagen i det land som makarnas familjeliv har störst anknytning till (artikel 51.2 i den portugisiska civillagen).

3.5.2 Ogifta/sammanboende par samt partnerskap

Det finns inga nationella lagsvalsregler som särskilt avser ogifta/sammanboende par och partnerskap.

I nationell lag regleras samboförhållanden genom lag nr 7/2001 av den 11 maj 2001 (skydd av samboförhållanden), som senast ändrades genom lag nr 71/2018 av den 31 december 2018.

I portugisisk lag definieras samboförhållande som en rättslig situation där ett par, oavsett kön, har levt tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden i mer än två år (artikel 1.2 i lagen om skydd av partnerskap i hemmet).

Om lagsvalsregler som särskilt avser samboförhållanden saknas, kan sådana som avser förhållanden mellan makar och ändringar i makars förmögenhetsförhållanden tillämpas på motsvarande sätt. Det finns dock olika tolkningar av detta i nationell rättspraxis.

3.5.3 Äktenskapsskillnad och separation

EU-lagstiftningens system

I de EU-medlemsstater som deltar i denna mekanism för närmare samarbete fastställs tillämplig lag i fråga om äktenskapsskillnad och hemskillnad genom rådets förordning (EU) nr 1259/2010, som har företrädare framför de

nationella lagvalsreglerna nedan, om dessa föreskriver annat.

System enligt nationella lagvalsregler

Tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad respektive bodelning är

- den gemensamma nationella lagen eller, i annat fall,
- lagen i det land där makarna har sin gemensamma hemvist eller, i annat fall,
- lagen i det land som makarnas familjeliv har störst anknytning till (artikel 52 i den portugisiska civillagen, som är tillämplig på hemskillnad respektive bodelning i enlighet med artikel 55.1 i samma lag).

Ändring i tillämplig lag om ett äktenskaps kontinuitet:

- I detta fall kan endast en omständighet som var relevant vid tidpunkten i fråga åberopas som skäl till äktenskapsskillnad eller hemskillnad (artikel 55.2 i den portugisiska civillagen).

3.5.4 Underhållsskyldighet

System som föreskrivs i Haagprotokollet från 2007

I EU-medlemsstaterna (med undantag för Danmark) fastställs tillämplig lag om underhållsskyldighet till följd av familjeband, föräldraskap, äktenskap eller släktskap, inklusive underhållsskyldighet gentemot barn vars föräldrar inte är gifta, i enlighet med Haagprotokollet av den 23 november 2007 om tillämplig lag avseende underhållsskyldighet, som har företrädare framför de nationella lagvalsreglerna nedan, om dessa föreskriver annat.

System enligt nationella lagvalsregler

Tillämplig lag är, enligt vad som är lämpligt, den lag som anges ovan

- under rubriken *Fastställande av förhållandet mellan föräldrar och barn, inklusive adoption* om det rör sig om *förhållandet mellan föräldrar och barn, och förhållandet mellan adoptanter och adoptivbarn,*
- under rubriken *Äktenskap, ogifta/sammanboende par, partnerskap, äktenskapsskillnad, separation, underhållsskyldighet* om det rör sig om *förhållandet mellan makar.*

Om underhåll krävs till följd av andra familjeband:

- Tillämplig lag är respektive parterers personalstatut.

Om underhåll krävs till följd av rättshandlingar:

- Tillämplig lag är den lag som anges ovan under rubriken *Avtal, särskilt i fråga om skyldigheter till följd av rättshandlingar,* särskilt hänvisningen till *skyldigheter till följd av rättshandlingar och rättshandlingens materiella aspekter styrs av följande.*

Om underhåll krävs till följd av arv eller testamentariskt förordnande:

- Tillämplig lag är den lag som anges nedan under rubriken *Arv och testamente.*

3.6 Makars förmögenhetsförhållanden

EU-lagstiftningens system

I de EU-medlemsstater som deltar i denna mekanism för närmare samarbete, bl.a. Portugal, fastställs tillämplig lag i fråga om makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap genom rådets förordning (EU) nr 2016/1103 respektive rådets förordning (EU) nr 2016/1104, som har företrädare framför de nationella lagvalsreglerna nedan, om dessa föreskriver annat.

System enligt nationella lagvalsregler

Tillämplig lag för äktensksförord (materiella aspekter samt verkningar) och makars förmögenhetsförhållanden (stadge- eller avtalsenliga) är

- makarnas nationella lag vid äktenskapets ingående (artikel 53.1 i den portugisiska civillagen) eller, om de inte är av samma nationalitet,
- lagen i det land där paret hade sin gemensamma hemvist vid äktenskapets ingående eller, i annat fall,
- lagen i det land där de hade sin första hemvist som gifta (artikel 53.1 i den portugisiska civillagen), eller
- något av de tidigare alternativen, om en utländsk lag är tillämplig, om en av makarna vanligtvis bor i Portugal och om detta avtalats utan att det påverkar tredje parts rättigheter före avtalets ingående (artikel 53.3 i den portugisiska civillagen).

När det gäller ändringar i makars förmögenhetsförhållanden, se *förhållandena mellan makar och ändringar i makarnas förmögenhetsförhållanden* i punkt 3.5.1 ovan – *Äktenskap* (artikel 54 i den portugisiska civillagen).

3.7 Arv och testamente

EU-lagstiftningens system

I EU:s medlemsstater (med undantag för Danmark, Irland samt Storbritannien och Nordirland) fastställs tillämplig lag för arv i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012, som har företräde framför de nationella lagvalsreglerna nedan, om dessa föreskriver annat.

EU:s förordning om arv påverkar inte tillämpningen av internationella konventioner som Portugal är part i när förordningen antas (artikel 75.1 i förordning (EU) nr 650/2012).

Portugal har visserligen undertecknat 1961 års Haagkonvention rörande lagkonflikter i fråga om formen för testamentariska förordnanden, men har hittills (april 2021) inte ratificerat konventionen och är därför inte bundet av den.

Internationella testamenten regleras därför av 1973 års Washingtonkonvention med enhetlig lag om formen för internationellt testamente, som Portugal är part i, vilket godkändes i lagdekret nr 252/75 av den 23 maj 1975, och av bestämmelserna i den portugisiska notarielagen.

System enligt nationella lagvalsregler

Testatorns personalstatut vid dödsfallet är tillämplig

- på arv,
- på boutredningsmannen och testamentsexekutorn (artikel 61 i den portugisiska civillagen).

Den lag som testatorn omfattas av vid tiden för testamentet avser

- befogenheten att upprätta, ändra eller återkalla ett förordnande om kvarlåtenskap (artikel 63.1 i den portugisiska civillagen),
- det särskilda format som krävs på grund av åldern på den person som upprättar förordnandet (artikel 63.1 i den portugisiska civillagen),
- tolkningen av de klausuler och bestämmelser som ska tillämpas när en person har avlidit om inte hänvisning görs till en annan lag (artikel 64 a i den portugisiska civillagen),
- avsaknad av samtycke och bristande samtycke (artikel 64 b i den portugisiska civillagen),
- tillåtlighet avseende inbördes testamenten (artikel 64 c i den portugisiska civillagen),
- tillåtligheten av avtal i fråga om arv utan påverkan på det system som anges ovan under rubriken *Makars förmögenhetsförhållanden* (artikel 64 c i den portugisiska civillagen).

Obs!

Om en personalstatut ändras efter att ett förordnande om kvarlåtenskap upprättats, får den person som upprättar förordnandet fortfarande upphäva detta enligt tidigare personalstatut (artikel 65.1 i den portugisiska civillagen).

När det gäller formatet på förordnanden om kvarlåtenskap samt upphävanden av eller ändringar i dessa, kan följande alternativa lagar tillämpas:

- Lagen i det land där åtgärden ägde rum, eller
- den avlidnes personalstatut vid tiden för testamentet, eller

- den avlidnes personalstatut vid dödsfallet, eller
- den lag som den lokala lagvalsregeln hänvisar till (*artikel 64.1 i den portugisiska civillagen*).

Begränsningar i systemet:

Förenlighet med det format som krävs enligt den avlidnes personalstatut vid tiden för testamentet måste iaktas om bristande överensstämmelse leder till att testamentet ogiltigförklaras eller inte kan träda i kraft, även om testamentet upprättats utomlands.

3.8 Sakrätt

Tillämplig lag för besittningsrätt, äganderätt och andra sakrättsligt skyddade rättigheter är

- lagen i det land där egendomen finns (*artikel 46.1 i den portugisiska civillagen*).

Tillämplig lag för fastställande och överföring av sakrättsligt skyddade rättigheter vid transit är

- lagen i destinationslandet (*artikel 46.2 i den portugisiska civillagen*).

Tillämplig lag för fastställande och överföring av sakrättsligt skyddade rättigheter i fråga om transportmedel som är föremål för registrering är

- lagen i det land där registreringen gjordes (*artikel 46.3 i den portugisiska civillagen*).

Tillämplig lag för rättskapaciteten att fastställa sakrättsligt skyddade rättigheter i fråga om fast egendom eller att förfoga över sådan är

- lagen i det land där egendomen finns, förutsatt att detta fastställs i denna lag eller, i annat fall,
- respektive personalstatut (*artikel 47 i den portugisiska civillagen*).

Tillämplig lag för upphovsrätt är

- lagen i det land där arbetet publicerades för första gången eller, om det inte har publicerats,
- upphovsmannens personalstatut, utan att det påverkar bestämmelser i särskild lagstiftning. (*Artikel 48.1 i den portugisiska civillagen*)

Tillämplig lag för industriell äganderätt är

- lagen i det land där denna har uppstått (*artikel 48.2 i den portugisiska civillagen*).

3.9 Insolvens

Huvudregeln är att tillämplig lag är lagen i den stat där talan väcks (*artikel 276 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion*).

I vissa fall görs undantag från denna regel när det gäller konkursförklaringens verkningar:

- Anställningsavtal och anställningsförhållanden regleras av den lag som är tillämplig på anställningsavtalen (*artikel 277 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion*).
- Vid gäldenärens rättigheter i samband med fast egendom, ett fartyg eller ett luftfartyg som ska registreras i ett offentligt register är tillämplig lag lagen i den stat som för registret (*artikel 278 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion*).
- Avtal om överlåtelse av rätten att förvärva sakrätter i fast egendom eller nyttjanderätt till den egendomen regleras uteslutande av lagen i den stat där egendomen är belägen (*artikel 279.1 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion*).
- Säljarens rättigheter i samband med tillgångar som sålts till konkursgäldenären med återtagandeförbehåll och borgenärens eller tredje mans sakrätter i tillgångar som tillhör gäldenären och som när förfarandet inleddes var belägna i den andra staten regleras uteslutande av den statens lag (*artikel 280.1 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion*).

- Rättigheter beträffande registrerade eller deponerade värdepapper regleras av tillämplig lag på överlåtelsen av dessa, enligt artikel 41 i den portugisiska värdepapperslagen (artikel 282.1 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion).
- Rättigheterna och skyldigheterna för parterna på en finansiell marknad eller i ett betalningssystem i den mening som avses i artikel 2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998, eller ett likvärdigt system, regleras av tillämplig lag för det systemet (artikel 285 i den portugisiska värdepapperslagen och artikel 282.2 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion).
- Återköpstransaktioner i den mening som avses i artikel 12 i rådets direktiv 86/635/EEG av den 8 december 1986 regleras av tillämplig lag för sådana avtal (artikel 283 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion).
- Pågående förfaranden beträffande en tillgång eller en rättighet som ingår i konkursboet regleras uteslutande av lagen i den stat där förfarandet genomförs (artikel 285 i Portugals lag om insolvens och företagsrekonstruktion).

Länkar till relevant nationell lagstiftning:

[Portugisiska författningen](#)

[Portugisiska civillagen](#)

[Portugisiska notarielagen](#)

[Portugisiska lagen om insolvens och företagsrekonstruktion](#)

Slutkommentar

Informationen i detta faktablad är allmän till sin natur och inte uttömmande. Den är inte bindande för kontaktpunkten, det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, domstolar eller några andra personer. Den är inte avsedd att ersätta tillämplig gällande lagstiftning som informationskälla.

■ Senaste uppdatering: 10/11/2021

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.